

اخبار کوتاه

استقبال از برقراری صلح و ثبات در میان همسایگان

رئیس جمهور ضمن ابراز خرسندی از دستیابی ارمنستان و جمهوری آذربایجان به توافق صلح و تبریک این رویداد مهم به دو کشور و دو ملت همسایه، گفت: ایران همواره از برقراری صلح، همکاری و ثبات در منطقه، به ویژه در میان همسایگان با حفظ تمامیت ارضی کشورها استقبال کرده است. مسعود پزشکیان رئیس جمهوری اسلامی ایران و نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان پیش از ظهر امروز یکشنبه در گفتگویی تلفنی علاوه بر مرور و بررسی موضوعات مربوط به روابط دو جانبه، درباره آخرین وضعیت تحولات در منطقه قفقاز از جمله توافق ارمنستان و جمهوری آذربایجان بر روی پیش نویس پیمان صلح میان دو کشور تبادل نظر کردند. پزشکیان در این مکالمه تلفنی ضمن ابراز خرسندی از دستیابی ارمنستان و جمهوری آذربایجان به توافق صلح و تبریک این رویداد مهم به دو کشور و دو ملت همسایه، تصریح کرد: ایران همواره از برقراری صلح، همکاری و ثبات در منطقه، به ویژه در میان همسایگان با حفظ تمامیت ارضی کشورها استقبال کرده است.

سازمان ملل مسئول

جنایات آمریکا در یمن است

سخنگوی وزارت خارجه ایران تجاوزات نظامی آمریکا و انگلیس به یمن را به شدت محکوم کرد. «اسماعیل بقائی» سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران حملات وحشیانه هوایی آمریکا و انگلیس به مناطق مختلف یمن که منجر به شهید و مجروح شدن دهها نفر از جمله تعدادی زن و کودک بی گناه یعنی ششدرابه شدت محکوم کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به اینکه تجاوز نظامی آمریکا و انگلیس نقض فاحش اصول منشور ملل متحد و قواعد بنیادین حقوق بین الملل در خصوص منع توسل به زور و احترام به تمامیت سرزمینی و حاکمیت ملی کشورها است، مسئولیت سازمان ملل متحد و شورای امنیت برای مقابله با نقض و تهدید صلح و امنیت بین المللی را خاطر نشان کرد.

واکنش پزشکیان

به طرح احیای وزارت بازرگانی

مسعود پزشکیان صبح دیروز – یکشنبه – در نشست با وزیر و مدیران وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: برنامه ما این است که با توجه به سطح بالای بر خور داری از تابش خورشید در کشور، با توسعه نیروگاه‌های خورشیدی، در صورت امکان و وجود صرفه اقتصادی، به طور کلی انرژی برق را جایگزین سوخت‌های فسیلی کنیم و نفت و گاز را در عرصه‌های دیگری که ارزش افزوده بالاتری دارند، استفاده کنیم، برای این منظور از شما می‌خواهم که درباره اصل این موضوع و بهترین راهکارهای اجرایی آن نظر کارشناسی بدهید.

ابوالفتح: سال جدید می تواند بستر اتفاقات خوب و بد برای کشور باشد

بیگدلی؛ باید به نامه ترامپ پاسخی منطقی داد و فضا را برای گشایش اقتصادی در کشور ایجاد کرد در سطحی دیگر، علی بیگدلی، کارشناس مسائل اروپا و استاد دانشگاه در ارزیابی خود از مسائل حوزه سیاست خارجی کشور در سال جاری اظهار داشت: «روی کار آمدن مسعود پزشکیان با وقوع بحران‌های منطقه‌ای و تغییرات بین‌المللی همزمان شد. از یک سو، تحولات منطقه خاورمیانه که ادامه جنگ غزه و تحولات بعد از رخداد ۱۷ اکتبر بود، اتفاق افتاد. از سوی دیگر، بازگشت ترامپ به کاخ سفید وضعیت بسیار دشوار را برای کشورمان به همراه داشت.»

وی افزود: «اگر واقعیتهای روند را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهیم، در صحنه معادلات منطقه‌ای تحولات به ضرر ایران رخ داد. همین امر صحنه را برای تصمیم‌گیری ایران پیچیده‌تر از هر زمان دیگری کرده و باید هوشمندانه در قبال این موضوع اتخاذ تصمیم کرد. همزمان در سال جدید، نوع پاسخ به نامه ترامپ بسیار حیاتی خواهد بود. بر این باور هستم که باید به گونه‌ای واکنش نشان دهیم که حداقل فضایی از گشایش و آرامش پیش‌روی کشور قرار بگیرد. این موضوع می‌تواند بر وضعیت اقتصادی و معیشتی کشور در داخل بسیار اثر گذار باشد.»

این استاد دانشگاه در بخشی دیگر از اظهارات خود تصریح کرد: «در سال جدید پیشنهاده من به وزارت امور خارجه و تصمیم‌گیرندگان این است که رافائل گروسی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران دعوت شود و گزاشی میسوط به او ارائه شود. به طور حتم تعامل مثبت با آژانس می‌تواند هجمه و فشار بین‌المللی را علیه ایران کاهش دهد.»

علی بیگدلی در بخشی دیگر از اظهارات خود تأکید کرد: «باید به سرگردانی در حوزه سیاست خارجی در مواجهه با دولت ترامپ پایان داده شود. پاسخ مطلوب دادن به نامه ترامپ و آماده شدن برای مذاکرات هسته‌ای می‌تواند بهترین رخداد برای سال جدید باشد. می‌توانیم با نرم کردن موضع آژانس و تعامل هوشمندانه با دولت ترامپ، فضا را برای بازگشت امید به بهبود وضعیت اقتصادی کشور مهیا کرد. همچنین، باید توجه داشت، در سال جدید پایان جنگ اوکراین بسیار به نفع ایران خواهد بود؛ چرا که اصطکاک میان تهران و اروپا کاهش پیدا می‌کند.»

اگر ایران را تهدید کند پاسخ‌های تعیین‌کننده و تمام‌کننده‌ای می‌گیرد

سرلشکر حسین سلامی در آیین تقدیر و معارفه فرمانده جدید قرارگاه حمزه سیدالشهدای نیروی زمینی سپاه با بیان اینکه هرچقدر دشمنان از ملت ایران شکست می‌خورند عبرت نمی‌گیرند و به تکرار اشتباهات خود عادت کرده‌اند، اظهار کرد: دشمن عادت کرده هرچیزی را با ابزار تهدید پیش ببرد که در مسیر آن هم البته شکست می‌خورد. وی افزود: جنگ‌ها همواره برای آمریکا ضررهای سیاسی سنگین، نفرت‌های گسترده، تلفات انسانی بالا و هزینه اقتصادی فراوان داشته است اما هنوز بر ادامه این راهبرد غلط اصرار می‌ورزند و در این جنگ‌ها نیز به نتیجه‌ای نمی‌رسند. فرمانده کل سپاه پاسداران تأکید کرد: آنان همواره اشتباه می‌کنند، به ویژه درباره ملت ایران، این تصور که ملت ایران تهدیدپذیر است و با ارباب به اراده سیاسی طرف مقابل تن می‌دهد بسیار غلط است. سرلشکر سلامی تصریح کرد: ملت ایران البته یک ملت صلح‌طلب است نه جنگ‌طلب و به هیچ جنگی اقدام نکرده است ولی آماده هر جنگی است. اگر کسی او را تهدید کند ایران پاسخ‌های درخور، تعیین‌کننده و تمام‌کننده‌ای خواهد داد. وی یادآور شد: رئیس‌جمهور آمریکا عملیات‌های انصارالله یمن را به نوعی به ایران نسبت داد.

کارشناسان ارشد سیاست خارجی در گفت‌وگو با «تجارت» مهم‌ترین چالش‌ها و فرصت‌های سیاست خارجی ایران را تحلیل کردند

سال عبور از تنگنای تحریم‌ها

گروه سیاسی: سال ۱۴۰۳ یکی از پرچالش‌ترین و پر خردآوردترین سال‌ها برای دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجی کشورمان در عرصه فرامنطقه‌ای و منطقه‌ای بود. تداوم جنگ‌طلبی رژیم اسرائیل در غزه، منطقه خاورمیانه را همچنان در وضعیت اضطراب و التهاب نگه داشته بود. همزمان شهادت سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور و حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان تکانه‌ای بزرگ در عرصه سیاست‌گذاری داخلی و خارجی کشور بود. به گزارش «تجارت»، بعد از روی کار آمدن دولت مسعود پزشکیان، به شکلی کم‌سابقه منطقه خاورمیانه دچار تغییر و تحول شد که مهم‌ترین آن‌ها سقوط حکومت بشار اسد در سوریه بود. تحولات جدید منطقه عملاً استراتژیست‌های سیاست خارجی ایران را با چالش بزرگ تصمیم‌گیری نسبت به وضعیت جدید منطقه مواجه کرد. در این بین، بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید دستگاه دیپلماسی کشورمان را با مساله چگونگی تعامل با دولت جدید آمریکا مواجه کرد. روند تحولات اتفاق افتاده به وضوح نشان گر

عبدالرضا فرجی‌راد، استاد ژئوپلیتیک و سفیر سابق ایران در تروژ و مجارستان در ارزیابی خود از رخدادهای سال جاری (۱۴۰۳) در حوزه سیاست خارجی کشورمان اظهار داشت: «در ابتدا باید توجه داشت طی یک سال گذشته کشور دورتیس‌جمهور و دو دولت را تجربه کرد. در هر دو دوره تحولات بزرگی در عرصه بین‌المللی و منطقه‌ای اتفاق افتاد که به صورت مستقیم و غیرمستقیم سیاست خارجی ایران را متأثر ساخت. در بطن این حوادث ادامه جنگ اسرائیل علیه غزه بعد از حادثه ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ بود که به لبنان نیز کشیده شد و به دنبال آن شاهد تحولات سوریه بودیم. بدون تردید، تحولات لبنان و سوریه بیش از هر موضوع دیگر برای سیاست خارجی کشورمان چالش‌آفرین بودند. چرا که هر دو این کشورها برای تهران اهمیت ویژه داشتند. از یک سو، تهدیدات اسرائیل مطرح بود و از سوی دیگر، موضوع تداوم بقای محور مقاومت مطرح بود.» وی افزود: «افزون بر تحولات منطقه، برای دولت پزشکیان به قدرت رسیدن دونالد ترامپ همزمان با اوج‌گیری تنش‌ها با اسرائیل، دیگر چالش مهم برای تصمیم‌گیرندگان سیاست

خارجی کشورمان بود. باید دولت ایران در پیرامون وضعیت جدید تصمیم‌می گرفت. به روایتی بعد از بازگشت ترامپ به کاخ سفید، مساله اصلی سیاست خارجی کشورمان از منطقه به سمت برخورد با نگرش و رویکرد دولت جدید آمریکا با جمهوری اسلامی

ایران تغییر پیدا کرد. اکنون مساله مهم این است که آیا باید مذاکره صورت بگیرد یا خیر. واقعیت این است که بحث مذاکره و نوع تعامل با دولت ترامپ با اقتصاد کشور ارتباط پیدا کرده و همین امر وضعیت زندگی روزمره مردم را به سیاست خارجی پیوند زده است.» این‌استاد ژئوپلیتیک در ادامه گفته‌های خود در ارتباط با چالش‌های پیش‌روی سیاست خارجی کشورمان در سال ۱۴۰۴ تأکید کرد: «بر این باور هستم که در سال جدید همچنان موضوع نوع برخورد و تعامل با دولت آمریکا با محوریت مذاکره یا عدم مذاکره، مهم‌ترین مساله پیش‌روی

سیاست خارجی کشور خواهد بود. اگر مذاکره صورت بگیرد، همچنان مساله اصلی سیاست خارجی کشور به نوع تعامل با آمریکا معطوف خواهد بود و اگر مذاکره نیز صورت نگیرد، همچنان دغدغه اصلی همین خواهد بود.»

وی افزود: «در کنار مساله نوع برخورد با آمریکا، دیگر چالش مهم موضوع گفت‌وگو با اروپا و احتمال فعال‌سازی مکانیسم ماشه (اسنپ‌بک) توسط ترویتیکای اروپایی در شورای امنیت سازمان ملل است. این که مکانیسم ماشه از سوی اروپا فعال نشود، برای جمهوری اسلامی ایران بسیار مهمی دارد. در سطح منطقه‌ای نیز ایران با دو مساله مواجه است. یکی روابط با اعراب است و دیگری نوع برخورد با اسرائیل است. در هر دو این مسائل، متغیر دولت ترامپ را می‌توان بسیار حیاتی ارزیابی کرد. اگر این و آمریکا در سال جدید بتوانند زمینه را برای گفت‌وگو فراهم کنند، به

ایران باید به مرکز مبادلات انرژی منطقه تبدیل شود

معاون اول رئیس‌جمهور در نخستین جلسه «استاد راهبری تجارت انرژی منطقه‌ای» گفت: جمهوری اسلامی ایران باید به مرکز مبادلات انرژی منطقه تبدیل شود که تحقق این هدف برای دولت چهاردهم اهمیت بسیار زیادی داشته و جزء راهبردهای ماست که با جدیت آن را دنبال می‌کنیم. در این جلسه که در دفتر معاون اول رئیس‌جمهور با حضور اعضای قانونی «استاد راهبری تجارت انرژی منطقه‌ای» برگزار شد، در ابتدا وزیر نفت، گزارشی جامع درباره اقدامات صورت گرفته در حوزه خدمات معاوضه (سواپ) با کشورهای همسایه و تأثیر آن بر کمک به جبران ناترازی گاز طبیعی در بخش‌های شمالی کشور و توسعه همکاری‌های راهبردی با همسایگان و تقویت جایگاه کشور در بازار انرژی منطقه ارائه کرده و اجرای این طرح را خصوصاً برای رفع ناترازی انرژی کشور و تأثیرگذاری ایران در بازار انرژی منطقه، بسیار با ارزش دانست. در ادامه این جلسه، عارف با تبریک میلاد امام حسن مجتبی (ع) گفت: بر اساس قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت، جمهوری اسلامی ایران باید به مرکز مبادلات (هاب) انرژی منطقه تبدیل شود که برای رسیدن به این هدف که جزو راهبردهای دولت چهاردهم است باید تلاش کنیم.

فرجی‌راد: نوع تعامل ایران با دولت ترامپ، تعیین‌کننده چالش‌های پیش‌روی سیاست خارجی ایران در ۱۴۰۴ است

طور حتم نوع تعامل تهران با اعراب و اسرائیل نیز دچار دگردیسی خواهد شد.»

سفیر سابق ایران در تروژ و مجارستان، در ادامه تأکید کرد: «بعد از روی کار آمدن دونالد ترامپ، سیاست اسرائیل در قبال ایران تا حدود زیادی کنترل شده‌تر شده است. در دوران باین، اسرائیل تصمیماتی را بر خلاف و بدون هماهنگی با واشنگتن انجام می‌داد اما در دوران ترامپ چنین روندی عملاً ممکن نیست. نتایج‌هو به دلیل ترس از ترامپ، جرات هیچ‌گونه اقدامی بدون رضایت او را ندارد. بر خورد اسرائیل با ایران بانوع رفتار و تعامل ما با آمریکا را تباط دارد. در صورت ورود به گفت‌وگو، روند مذاکره ادامه دار خواهد بود. اگر گفت‌وگو صورت نگیرد و تنش بیشتر شود، زمینه برای اصطکاک همچنان میان اسرائیل با تهران بیشتر خواهد شد. همزمان اعراب با وجود عدم رضایت نسبت به وقوع جنگ بین ایران و اسرائیل با ایران و آمریکا، تضعیف تهران را آرزو می‌کنند. مجموع این روند آینده را بسیار پیش‌بینی‌ناپذیر کرده است. نوع تعامل با آمریکا می‌تواند تعیین‌کننده تمامی مبادلات آتی باشد.»

بهشتی‌پور: مهم‌ترین اولویت سال ۱۴۰۴ رفع تحریم‌ها است

ادامه اظهار داشت: «در سال جدید توسعه مناسبات با همسایگان می‌بایست به طور جدی دنبال شود که البته این امر نیز منوط به همان بحث پیوستن به FATF است. اگر نتوانیم کاری انجام دهیم که تحریم‌های آمریکا رفع شود، توسعه مناسبات با همسایگان نیز در دسترس خواهد بود.» این استاد دانشگاه در ادامه اظهارات خود با اشاره به این که همانند تمامی سال‌های گذشته چالش با اسرائیل در سال جدید نیز ادامه خواهد داشت، افزود: «در وضعیت کنونی مساله مهم این است که آیا آمریکا حاضر به ارائه چنین حمایتی خواهد بود که اسرائیل با ایران وارد دگردیسی نظامی شود. احتمال این موضوع بسیار اندک است اما می‌تواند یک چالش مهم باشد. طی ۴۵ سال گذشته، اسرائیل همواره یک مساله بزرگ برای سیاست خارجی ایران بوده است. در وضعیت جدید مساله این است که آیا اتانیا‌هو همچنان بر سر قدرت خواهد ماند و به دنبال دگردیسی با ایران است یا خیر. در این زمینه محقق‌هستم که حتی احتمال حمله به تأسیسات اتمی ایران از سوی اسرائیل بسیار اندک است.»

سازنده با آمریکا و اروپا نیز گام برداشت. از نگاه این گروه باید به‌بال موازنه‌بخشی در سیاست خارجی بود. به هر حال این دو نگاه در هر دو دولت آقایان رئیسی و پزشکیان در جریان بود و ادامه نیز خواهد داشت.»

این‌استاد دانشگاه در ادامه تصریح کرد: «دوگانگی در نوع تصمیم‌گیری در سیاست خارجی بر اساس دو نگاه مطرح شده، همچنان وجود دارد. تا زمانی که نتوانیم این دوگانگی را حل نکنیم و به سمت تصمیم‌گیری واحد گام بر نذاریم، نمی‌توانیم از تمام ظرفیت کشور در عرصه دیپلماسی و سیاست خارجی بهره بگیریم.» بر این باور هستم که نباید تمامی تخم‌مرغ‌ها را در سبد آمریکا و اروپا یا برعکس، چین و روسیه قرار داد. می‌بایست موازنه در عرصه سیاست خارجی رعایت شود. «

بهشتی‌پور در بخشی دیگری از گفته‌های خود در ارتباط

ابوالفتح: سال جدید می تواند بستر اتفاقات خوب و بد برای کشور باشد

سازمان ملل به هیچ عنوان رخدادی مثبت برای ایران نخواهد بود. چرا که مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم را بیش از بیش افزایش خواهد داد.» وی افزود: «در وضعیت جدید احتمال توافق میان ایران و آمریکا وجود دارد. آن گونه که برخی منابع گفته‌اند، متن نامه ترامپ نسبت به مواضع رسانه‌ای تلطیف شده‌تر است. همین امر می‌تواند مقدمه‌ای برای گشوده شدن روزه نو برای توافق باشد. اگر ترامپ واقعا نظامی متعمر ک باشد، توافقی صورت نخواهد گرفت. اگر فضا تشدید شود و توافق صورت نگیرد، سناریوی احتمال برخورد نظامی حتی مطرح می‌شود. در مجموع سال جدید می‌تواند هم خوب باشد و هم بد.»

اهمیت دارد. به نظر می‌رسد پاسخ دادن به این نامه به سال جدید (۱۴۰۴) موکول شده است.» این کارشناس مسائل آمریکا در ادامه اظهارات خود تأکید کرد: «به طور حتم نوع پاسخ ایران به نامه دونالد ترامپ بسیار اهمیت دارد و می‌تواند یک نقطه عطف باشد.

به طور حتم محتوا و نوع پاسخ ایران به نامه دونالد ترامپ می‌تواند بسیاری از معادلات آتی را تحت تأثیر خود قرار بدهد. باید توجه داشت که سال ۱۴۰۴ برای ایران یک مقطع زمانی خاص است. در اکتبر ۲۰۲۵ (مهر ۱۴۰۴) قطعنامه ۲۳۳۱ منقشی می‌شود. تا این تاریخ با ایران و طرف‌های غربی به توافق خواهد رسید یا این که ترویتیکای اروپایی مکانیسم ماشه را فعال خواهند کرد. بازگشت تحریم‌های

موضوع مهم برخورد‌های نظامی میان ایران و اسرائیل نیز اتفاق افتاد که بازتاب بسیار گسترده‌ای داشت. تنش میان تهران و تل آویو در یک سال اخیر به اوج رسید که در نوع خود بی‌سابقه بود. در کنار این رخداد، سقوط حکومت بشار اسد، اتفاق بسیار مهم برای

سیاست خارجی کشورمان بود.» وی افزود: «دیگر چالش مهم برای سیاست خارجی کشورمان تغییر رئیس‌جمهور در آمریکا بود. بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید، به صورت خودکار برای کشورمان یک چالش اساسی بود. هست و خواهد بود. بازگشت فشار حداکثری، دعوت به مذاکره و همزمان اعمال تحریم‌های جدید علیه تهران، چالش بسیار مهمی بودند. در نهایت نامه‌نگاری ترامپ به ایران بسیار